

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. rugsėjo 19 d.*

„Direktyva 2005/29/EB — Nesąžininga komercinė veikla — Paslaugų lankstinukas, kuriame yra apgaulingos informacijos — Priskyrimas „klaidinančiai komercinei veiklai“ — Atvejis, kai verslininkui negali būti priekaištaujama dėl pareigos laikytis atidumo reikalavimų pažeidimo“

Byloje C-435/11

dėl *Oberster Gerichtshof* (Austrija) 2011 m. liepos 5 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2011 m. rugpjūčio 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

CHS Tour Services GmbH

prieš

Team4 Travel GmbH

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits ir J.-J. Kasel (pranešėjas),

generalinis advokatas N. Wahl,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *CHS Tour Services GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* E. Köll,

— *Team4 Travel GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* J. Stock,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir J. Kemper,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* M. Russo,

— Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér bei K. Szíjjártó ir Z. Biró-Tóth,

* Proceso kalba: vokiečių.

- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos K. Petkovska ir U. Persson,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Ossowski,
- Europos Komisijos, atstovaujamos S. Grünheid,

susipažinęs su 2013 m. birželio 13 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“) (OL L 149, p. 22) išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *CHS Tour Services GmbH* (toliau – CHS) ir *Team4 Travel GmbH* (toliau – *Team4 Travel*) ginčą dėl pastarosios įmonės reklaminio lankstinuko, kuriame yra apgaulingos informacijos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 6–8, 11–14 ir 17 bei 18 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:
 - „(6) Ši direktyva suderina valstybių narių įstatymus dėl nesąžiningos komercinės veiklos, įskaitant nesąžiningą reklamą, tiesiogiai pažeidžiančią vartotojų ekonominius interesus <...> Ji netaikoma ir neturi poveikio nacionaliniams įstatymams dėl nesąžiningos komercinės veiklos, pažeidžiančios tik konkurentų ekonominius interesus arba susijusios tik su prekybininkų sandoriais; <...>
 - (7) Ši direktyva skirta komercinei veiklai, tiesiogiai susijusiai su įtaka vartotojų sprendimams sudaryti sandorį dėl produktų. <...>
 - (8) Ši direktyva tiesiogiai gina vartotojo ekonominius interesus nuo nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu. <...>
- <...>
- (11) Aukštas konvergencijos lygis, pasiektas šia direktyva suderinus nacionalines nuostatas, sukuria bendrą aukštą vartotojų apsaugos lygį. Ši direktyva nustato vieningą bendrą nesąžiningos komercinės veiklos, iškreipiančios vartotojų ekonominę elgesį, draudimą. <...>
- (12) Suderinimas žymiai padidins teisinį tikrumą vartotojams ir verslui. Ir vartotojai, ir verslas galės remtis bendra reglamentavimo struktūra, pagrįsta aiškiai apibrėžtomis teisinėmis sąvokomis, reglamentuojančiomis visus nesąžiningos komercinės veiklos aspektus visoje ES. <...>

(13) Kad būtų pasiekti Bendrijos tikslai panaikinant kliūtis vidaus rinkai, būtina pakeisti šiuo metu esančias skirtingas valstybių narių bendrąsias nuostatas ir teisinius principus. Todėl šia direktyva nustatytas bendras draudimas apima nesąžiningą komercinę veiklą, iškreipiančią vartotojų ekonominę elgesį. <...> Bendrasis draudimas parengiamas remiantis taisyklėmis dėl dviejų komercinės veiklos tipų, kurie yra dažniausiai pasitaikantys, būtent, klaidinančios komercinės veiklos ir agresyvios komercinės veiklos.

(14) Pageidautina, kad klaidinančios komercinės veiklos sąvoka apimtų tokią veiklą, įskaitant klaidinančią reklamą, kai vartotojui, klaidinant jį, trukdoma priimti informacija paremtą ir todėl efektyvų sprendimą. <...>

<...>

(17) Siekiant didesnio teisinio tikrumo, pageidautina, kad būtų apibrėžta tokia komercinė veikla, kuri yra nesąžininga bet kuriomis aplinkybėmis. Todėl I priede pateikiamas išsamus visos tokios veiklos sąrašas. Tai yra vienintelė komercinė veikla, kurią galima laikyti nesąžininga nevertinant kiekvieno konkretaus atvejo, kaip numato šios direktyvos 5–9 straipsnių nuostatos. <...>

(18) <...> Ši direktyva, remdamasi proporcingumo principu ir siekdama efektyviai įgyvendinti joje numatytas nuostatas, pagal Teisingumo Teismo aiškinimą naudoja vidutinį vartotoją, kuris yra gana gerai informuotas ir gana atidus bei apdairus, kaip standartą, atsižvelgiant į socialinius, kultūrinius bei kalbinius veiksnius, <...>“

4 Pagal šios direktyvos 1 straipsnį:

„Šios direktyvos tikslas yra padėti tinkamai veikti vidaus rinkai ir pasiekti aukštą vartotojų apsaugos lygį suderinant valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus dėl nesąžiningos komercinės veiklos, kenkiančios vartotojų ekonominiams interesams.“

5 Tos pačios direktyvos 2 straipsnyje nurodyta:

„Šioje direktyvoje:

<...>

b) „prekybininkas“ – bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, kuris komercinėje veikloje, kuriai taikoma ši direktyva, veikia siekdamas tikslo, susijusį su jo prekyba, verslu, amatu arba profesija, ar bet kuris asmuo, veikiantis prekybininko vardu arba jo naudai;

c) „produktas“ – bet kurios prekės arba paslaugos <...>;

d) „įmonių komercinė veikla vartotojų atžvilgiu“ (toliau – komercinė veikla) – bet kuris prekybininko atliekamas veiksmas, neveikimas, elgesys arba pareiškimas, komercinis pranešimas, įskaitant reklamą ir prekybą, tiesiogiai susijęs su produkto pirkimo skatinimu, pardavimu arba tiekimu vartotojams;

<...>

h) „profesinis atidumas“ – tam tikrų įgūdžių ir rūpestingumo standartas, kurio pagrįstai galima tikėtis iš prekybininko vartotojų atžvilgiu ir kuris atitinka sąžiningą praktiką rinkoje ir/arba bendrą sąžiningumo principą prekybininko veiklos srityje;

<...>“

6 Pagal Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 3 straipsnį:

„1. Ši direktyva taikoma nesąžiningai įmonių komercinei veiklai vartotojų atžvilgiu, kaip nustatyta šios direktyvos 5 straipsnyje, prieš ir po komercinio sandorio dėl produkto sudarymo bei jo metu.

2. Ši direktyva nepažeidžia sutarčių teisės <...>“

7 Tos pačios direktyvos 5 straipsnis „Nesąžiningos komercinės veiklos draudimas“ išdėstytas taip:

„1. Nesąžininga komercinė veikla draudžiama.

2. Komercinė veikla yra nesąžininga, jeigu:

a) prieštarauja profesinio atidumo reikalavimams,

ir

b) iš esmės iškreipia arba gali iš esmės iškreipti vidutinio vartotojo, kurį produktas pasiekia arba kuriam yra skirtas, arba, kai komercinė veikla nukreipta į tam tikrą vartotojų grupę, vidutinio grupės nario ekonominę elgesį siūlomo produkto atžvilgiu.

<...>

4. Visų pirma nesąžininga komercinė veikla yra ta, kuri:

a) yra klaidinanti, kaip nurodyta šios direktyvos 6 ir 7 straipsniuose,

arba

b) yra agresyvi, kaip nurodyta šios direktyvos 8 ir 9 straipsniuose.

5. Tokios komercinės veiklos, kuri bet kuriomis aplinkybėmis laikoma nesąžininga, sąrašas pateikiamas I priede. Šis sąrašas galioja visose valstybėse narėse, ir jį galima keisti tik peržiūrint šią direktyvą.“

8 Kaip matyti iš Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 6 ir 7 straipsnių pavadinimų, šiuose straipsniuose apibrėžiami „klaidinantys veiksmai“ ir „klaidinantis informacijos neatskleidimas“.

9 Šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Klaidinančia laikoma komercinė veikla, kurioje yra apgaulingos informacijos ir dėl to ji yra neteisinga, arba kuri bet kuriuo būdu, įskaitant bendrą pristatymą, apgaudinėja arba gali apgauti vidutinį vartotoją, nors informacija ir yra faktiškai tiksli, vieno arba kelių toliau išvardintų elementų atžvilgiu, ir bet kuriuo atveju skatina arba gali paskatinti jį priimti tokį sprendimą dėl sandorio, kurio jis kitomis aplinkybėmis nebūtų priėmęs:

a) produkto egzistavimas arba pobūdis;

b) pagrindinės produkto savybės, tokios kaip prieinamumas, naudingumas <...>

<...>“

10 Šios direktyvos 8 ir 9 straipsniai susiję su agresyvia komercine veikla ir priekabiavimo, prievartos arba pernelyg didelės įtakos naudojimu.

Austrijos teisė

- 11 Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva į Austrijos teisę buvo perkelta pagrindinėje byloje taikomu 2007 m. gruodžio 12 d. įsigaliojusių Federaliniu kovos su nesąžininga konkurencija įstatymu (*Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerb 1984, BGBl. I, 448/1984*) su pakeitimais (*BGBl. I, 79/2007*).

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 12 Iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad CHS ir *Team4 Travel* yra dvi Austrijos įmonės, turinčios Innsbroke (Austrija) kelionių agentūrų, kurios konkuruoja organizuodamos ir siūlydamos slidinėjimo kursus ir žiemos atostogas Austrijoje moksleivių grupėms iš Jungtinės Karalystės.
- 13 *Team4 Travel*, atsakovės prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo byloje, išleistame 2012 m. žiemos sezonui skirtame paslaugų lankstinuke anglų kalba tam tikri viešbučiai buvo pažymėti žodžiu „išimtinis“, kuris reiškė, kad tokie viešbučiai yra sudarę ilgalaikes sutartis su *Team4 Travel* ir kad nustatytomis datomis kiti kelionių organizatoriai negalėjo siūlyti nakvynės šiuose viešbučiuose. *Team4 Travel* kainoraštyje taip pat buvo ši nuoroda į jos siūlomą išimtinį lovų skaičiaus rezervavimą.
- 14 Tam tikriems 2012 m. laikotarpiams *Team4 Travel* su keliais apgyvendinimo paslaugų teikėjais buvo sudariusi sutartis dėl lovų skaičiaus. Sudarant šias sutartis, šių apgyvendinimo paslaugų teikėjai užtikrino *Team4 Travel* direktorę, kad kiti kelionių organizatoriai dar nėra rezervavę kambarių. *Team4 Travel* direktorė taip pat rūpinosi tuo, kad, atsižvelgiant į esamą vietų skaičių, nagrinėjamais laikotarpiais kitos organizuotos kelionių grupės negalėtų naudotis šių viešbučių apgyvendinimo paslaugomis. Šiose sutartyse buvo nustatyta išlyga, kad nurodytas kambarių skaičius rezervuojamas *Team4 Travel* be jokių apribojimų ir kad šie viešbučiai negali nukrypti nuo šios sutarties be raštiško *Team4 Travel* sutikimo. Be to, siekdami užtikrinti išimtinumą *Team4 Travel* naudai, ši bendrovė ir viešbučiai numatė teisę atsisakyti sutarties ir nustatė sutartines baidas.
- 15 Vėliau CHS taip pat rezervavo atitinkamą lovų skaičių tiems patiems laikotarpiams tuose pačiuose viešbučiuose kaip ir *Team4 Travel*. Todėl nagrinėjami viešbučiai neįvykdė sutartinių įsipareigojimų bendrovei *Team4 Travel*.
- 16 2010 m. rugsėjo mėn. *Team4 Travel*, nežinodama, kad CHS, konkuruodama su ja, jau yra rezervavusi kambarių, išsiuntinėjo 2012 m. žiemos sezono paslaugų lankstinukus ir kainoraštį.
- 17 CHS mano, kad šiuose dokumentuose pateikti teiginiai dėl išimtinumo prieštarauja nesąžiningos komercinės veiklos draudimui. Todėl ji paprašė *Landesgericht Innsbruck* (Innsbruko apygardos teismas) nutartimi dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo uždrausti *Team4 Travel*, vykdančiai kelionių agentūros veiklą, skelbti, kad nakvynė tam tikrai atvykimo datai tam tikruose viešbučiuose gali būti užsakoma tik per ją, nes šis teiginys yra neteisingas dėl to, kad nakvynė tuose pačiuose viešbučiuose gali būti rezervuojama taip pat ir per CHS.
- 18 Tačiau *Team4 Travel* tvirtina, kad, viena vertus, rengdama savo lankstinukus, ji laikėsi profesinio atidumo reikalavimų ir, kita vertus, iki lankstinukų išsiuntimo dienos jai nebuvo žinoma apie atitinkamų viešbučių ir CHS sutartis, todėl ji negali būti kaltinama dėl nesąžiningos komercinės veiklos.
- 19 2010 m. lapkričio 30 d. nutartimi *Landesgericht Innsbruck* atmetė CHS prašymą, motyvuodamas tuo, kad jos ginčijamas teiginys dėl išimtinumo, atsižvelgiant į anksčiau *Team4 Travel* sudarytas neatšaukiamas rezervavimo sutartis, yra teisingas.

- 20 Išnagrinėjęs CHS pateiktą apeliacinį skundą, *Oberlandesgericht Innsbruck* (Insbuko aukštesnysis apygardos teismas) 2011 m. sausio 13 d. nutartimi paliko galioti *Landesgericht Innsbruck* nutartį motyvuodamas tuo, kad nebuvo nesąžiningos komercinės veiklos, nes *Team4 Travel* laikėsi profesinio atidumo reikalavimų, užtikrindama išimtinio rezervavimo galimybę, sutartą su atitinkamais viešbučiais. *Oberlandesgericht Innsbruck* nusprendė, kad *Team4 Travel* galėjo pagrįstai tikėtis, jog šie viešbučiai vykdys savo sutartinius įsipareigojimus.
- 21 Todėl CHS pateikė kasacinį skundą *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas).
- 22 Šis teismas pažymi, kad pagal Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 5 straipsnio 2 dalį nesąžininga komercinė veikla yra veikla, kuri atitinka dvi kumuliacines sąlygas, t. y. ši veikla prieštarauja profesinio atidumo reikalavimams (5 straipsnio 2 dalies a punktas) ir ji iš esmės iškreipia arba gali iš esmės iškreipti vidutinio vartotojo ekonominę elgesį siūlomo produkto atžvilgiu (5 straipsnio 2 dalies b punktas).
- 23 Tačiau šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje ir 8 straipsnyje pakartota tik antroji iš šių dviejų sąlygų, nedarant aiškos nuorodos į šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytą reikalavimą.
- 24 Taigi kyla klausimas, ar klaidinančios komercinės veiklos arba agresyvios komercinės veiklos, kaip tai suprantama pagal Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 6 ir 7 bei 8 ir 9 straipsnius, atveju Sąjungos teisės aktų leidėjas rėmėsi prielaida, jog automatiškai pažeidžiama profesinio atidumo pareiga, ar, atvirkščiai, verslininkas konkrečiu atveju turi teisę įrodyti, kad nepažeidė atidumo pareigos.
- 25 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, remiantis logika, teisingas būtų antrasis aiškinimas. Iš tiesų, jei, kaip šiuo atveju, bendro pobūdžio nuostata (minėtos direktyvos 5 straipsnio 2 dalis) yra konkretinama specialiosiomis nuostatomis (šios direktyvos 6 ir paskesni straipsniai), nenustatant jose pirmosios nuostatos formalios išimties, negali būti tvirtinama, kad teisės aktų leidėjas ketino netaikyti vieno iš dviejų esminių bendro pobūdžio normos elementų.
- 26 Šiomis aplinkybėmis *Oberster Gerichtshof* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar [Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos] 5 straipsnį reikia aiškinti taip, kad klaidinančios komercinės veiklos, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 5 straipsnio 4 dalį, atveju neleidžiama atskirai vertinti direktyvos 5 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytų kriterijų?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 27 Pirmiausia reikia priminti, kad Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 2 straipsnio d punkte sąvoka „komercinė veikla“, pateikiant ypač plačią formuluotę, apibrėžiama kaip „bet kuris prekybininko atliekamas veiksmas, neveikimas, elgesys arba pareiškimas, komercinis pranešimas, įskaitant reklamą ir prekybą, tiesiogiai susijęs su produkto pirkimo skatinimu, pardavimu arba tiekimu vartotojams“ (žr., be kita ko, 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *VTB-VAB ir Galatea*, C-261/07 ir C-299/07, Rink. p. I-2949, 49 punktą; 2010 m. sausio 14 d. Sprendimo *Plus Warenhandels-gesellschaft*, C-304/08, Rink. p. I-217, 36 punktą ir 2010 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, C-540/08, Rink. p. I-10909, 17 punktą). Be to, sąvoka „produktas“, kaip tai suprantama pagal tos pačios direktyvos 2 straipsnio c punktą, apima ir paslaugas.
- 28 Kaip matyti iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą, pagrindinėje byloje nagrinėjama informacija, kurią kelionių agentūra pateikė paslaugų lankstinukuose, siūlydama slidinėjimo kursus ir žiemos atostogas moksleivių grupėms, susijusi su išimtinumu, dėl kurio šis verslininkas, šiuo atveju *Team4 Travel*, teigia sutaręs, kiek tai susiję su nurodytomis datomis, su apgyvendinimo paslaugų teikėjais.

- 29 Tokia informacija, kad tam tikras apgyvendinimo vietas buvo galima užsakyti tik per *Team4 Travel* ir todėl jų nebuvo galima užsakyti per kitą verslininką, susijusi su produkto prieinamumu, kaip tai suprantama pagal Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 6 straipsnio 1 dalies b punktą.
- 30 Šiomis aplinkybėmis teiginys dėl išimtinumo, kuriuo rėmėsi *Team4 Travel*, neabejotinai reiškia, jog yra komercinė veikla, kaip ji suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio d dalį, todėl jai taikomi šioje nuostatoje įtvirtinti reikalavimai.
- 31 Tai nustačius, reikia konstatuoti, kad *Oberster Gerichtshof* pateiktas klausimas susijęs su Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 5 straipsnio išaiškinimu.
- 32 Tačiau nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą tas pats teismas pripažino, kad *Team4 Travel* išplatintuose lankstinukuose pateiktas teiginys dėl išimtinumo yra objektyviai neteisingas ir todėl, vidutinio vartotojo požiūriu, reiškia, jog yra klaidinanti komercinė veikla, kaip tai suprantama pagal minėtos direktyvos 6 straipsnio 1 dalį.
- 33 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat kelia klausimą, ar, siekiant taikyti šio 6 straipsnio 1 dalį ir priskirti *Team4 Travel* veiklą prie „klaidinančios veiklos“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, pakanka išnagrinėti šią praktiką atsižvelgiant tik į šioje nuostatoje įtvirtintus kriterijus, kurie visi, remiantis minėto teismo išvadomis, nagrinėjamu atveju yra įvykdyti, ar, atvirkščiai, svarbu taip pat patikrinti, ar įvykdyta ir šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta sąlyga, susijusi su komercinės veiklos prieštaravimu profesinio atidumo reikalavimams, o taip vis dėlto nebuvo šiuo atveju, nes kelionių agentūra būtų viską padariusi, kad būtų užtikrintas išimtinumas, kuriuo ji rėmėsi savo paslaugų lankstinukuose.
- 34 Kitaip tariant, nagrinėjamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti suprantamas taip, kad jis susijęs su Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 6 straipsnio 1 dalies išaiškinimu, taip pat su galima šios nuostatos ir minėtos direktyvos 5 straipsnio 2 dalies sąsaja. Iš esmės juo siekiama nustatyti, ar tuo atveju, jei komercinė veikla jau atitinka visus direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, kad būtų priskirta prie klaidinančios veiklos, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas vis dėlto turi patikrinti, ar tokia veikla prieštarauja ir profesinio atidumo reikalavimams, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies a punktą, prieš pripažindamas ją nesąžininga ir todėl uždrausdamas remiantis šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalimi.
- 35 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, jog Teisingumo Teismas pakartotinai nusprendė, kad šios direktyvos 5 straipsnyje, kurio 1 dalyje įtvirtintas nesąžiningos komercinės veiklos draudimas, nustatyti kriterijai, kuriais remiantis apibūrinamas toks nesąžiningas pobūdis (žr. minėtų sprendimų *VTB-VAB ir Galatea* 53 punktą, *Plus Warenhandelsgesellschaft* 42 punktą ir *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* 31 punktą).
- 36 Taigi pagal minėto straipsnio 2 dalį komercinė veikla yra nesąžininga, jeigu prieštarauja profesinio atidumo reikalavimams ir gali iš esmės iškreipti vidutinio vartotojo ekonominį elgesį siūlomo produkto atžvilgiu (minėtų sprendimų *VTB-VAB ir Galatea* 54 punktas, *Plus Warenhandelsgesellschaft* 43 punktas ir *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* 32 punktas).
- 37 Be to, Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 5 straipsnio 4 dalyje apibrėžtos dvi aiškios nesąžiningos komercinės veiklos kategorijos, t. y. „klaidinanti veikla“ ir „agresyvi veikla“, kurios atitinka direktyvos 6 ir 7 bei 8 ir 9 straipsniuose nustatytus kriterijus (minėtų sprendimų *VTB-VAB ir Galatea* 55 punktas, *Plus Warenhandelsgesellschaft* 44 punktas ir *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* 33 punktas).

- 38 Galiausiai Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos I priede nustatytas išsamus 31 komercinės veiklos formos, pagal šios direktyvos 5 straipsnio 5 dalį laikomos nesąžininga „bet kuriomis aplinkybėmis“, sąrašas. Todėl, kaip aiškiai nurodyta aptariamose direktyvos 17 konstatuojamojoje dalyje, nesąžininga galima laikyti tik šią komercinę veiklą, nevertinant kiekvieno konkretaus atvejo pagal tos pačios direktyvos 5–9 straipsnių nuostatas (minėtų sprendimų *VTB-VAB ir Galatea* 56 punktas, *Plus Warenhandelsgesellschaft* 45 punktas ir *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* 34 punktas).
- 39 Šiomis aplinkybėmis reikia pažymėti, kad pagal minėtos direktyvos 5 straipsnio 4 dalį komercinė veikla yra nesąžininga, jei paaiškėja, jog ji yra klaidinanti ar agresyvi, „kaip nurodyta“ atitinkamai šios direktyvos 6 ir 7 bei 8 ir 9 straipsniuose, nes ši formulė rodo, kad klaidinančio ar agresyvaus atitinkamos veiklos pobūdžio nustatymas priklauso tik nuo jos vertinimo atsižvelgiant į minėtuose straipsniuose nurodytus kriterijus. Ši aiškinimą patvirtina ir tai, kad šioje 4 dalyje nėra jokios nuorodos į minėto 5 straipsnio 2 dalyje nustatytus bendresnio pobūdžio kriterijus.
- 40 Be to, ši 4 dalis prasideda žodžiais „visų pirma“, o Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 13 konstatuojamojoje dalyje šiuo klausimu aiškiai nustatyta, kad „<...> direktyva nustatytas <...> bendrasis draudimas parengiamas remiantis taisyklėmis dėl dviejų komercinės veiklos tipų, kurie yra dažniausiai pasitaikantys, būtent, klaidinančios komercinės veiklos ir agresyvios komercinės veiklos“. Darytina išvada, kad šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta šios direktyvos pagrindinė taisyklė, jog nesąžininga komercinė veikla draudžiama, yra įgyvendinama ir konkretinama specialiosiomis nuostatomis, siekiant deramai atsižvelgti į riziką, keliamą vartotojams abiem dažniausiai pasitaikančiais, t. y. klaidinančios komercinės veiklos ir agresyvios komercinės veiklos, atvejais.
- 41 Dėl minėtos direktyvos 6 ir 7 bei 8 ir 9 straipsnių Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad, remiantis šiomis nuostatomis, klaidinanti ir agresyvi komercinė veikla draudžiama, kai, atsižvelgiant į jos požymius ir į faktines aplinkybes, skatina arba gali paskatinti vidutinį vartotoją priimti tokį sprendimą, kurio jis nebūtų priėmęs kitomis aplinkybėmis (minėto Sprendimo *VTB-VAB ir Galatea* 55 punktas). Taigi Teisingumo Teismas šios veiklos draudimą siejo ne su kitais, o tik su šiuose straipsniuose įtvirtintais kriterijais.
- 42 Konkrečiai kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamą Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 6 straipsnio 1 dalį, reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į šios nuostatos formulotę, klaidinantis komercinės veiklos pobūdis priklauso tik nuo to, kad veikla yra klaidinanti, nes joje yra apgaulingos informacijos, arba, kalbant apskritai, ji gali apgauti vidutinį vartotoją, be kita ko, produkto ar paslaugos pobūdžio ar esminių elementų atžvilgiu ir dėl to gali paskatinti šį vartotoją priimti tokį sprendimą dėl sandorio, kurio jis nesant tokios veiklos nebūtų priėmęs. Kai šie požymiai yra, veikla „laikoma“ klaidinančia ir todėl nesąžininga, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 5 straipsnio 4 dalį, ir turi būti draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalį.
- 43 Todėl reikia konstatuoti, kad klaidinančios komercinės veiklos elementai, kurie nurodyti Nesąžiningos komercinės veiklos 6 straipsnio 1 dalyje ir apie kuriuos buvo priminta ankstesniame punkte, iš esmės nustatyti atsižvelgiant į vartotojus, kaip nesąžiningos komercinės veiklos adresatus (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Ving Sverige*, C-122/10, Rink. p. I-3903, 22 ir 23 punktus), ir iš principo atitinka tokio pobūdžio veiklą apibūdinančią antrą sąlygą, kaip antai nurodytą šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies b punkte. Tačiau 6 straipsnio 1 dalyje nepaminėta šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtinta sąlyga, kad veikla prieštarauja profesinio atidumo reikalavimams; ši sąlyga susijusi su verslininko sfera.
- 44 Į pastarąją sąlygą Teisingumo Teismas taip pat neatsižvelgė, kai 2012 m. kovo 15 d. Sprendime *Pereničová ir Perenič* (C-453/10, 40 ir 41 punktai) nagrinėjo, kiek komercinė veikla, kaip nagrinėjama byloje, kurioje priimtas tas sprendimas, gali būti laikoma „klaidinančia“, kaip tai suprantama pagal Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 6 straipsnio 1 dalį.

- 45 Iš to, kas pasakyta, matyti, kad, atsižvelgiant į šios direktyvos 5 straipsnio ir 6 straipsnio 1 dalies formuluotę ir struktūrą, taip pat į bendrą šios direktyvos struktūrą, komercinė veikla turi būti laikoma „klaidinančia“, kaip tai suprantama pagal pastarąją nuostatą, kai atitinka joje išvardytus kriterijus, ir nėra reikalo tikrinti, ar taip pat įvykdyta šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta sąlyga, jog ši veikla prieštarauja profesinio atidumo reikalavimams.
- 46 Toks aiškinimas yra vienintelis, galintis užtikrinti konkrečių taisyklių, nustatytų Nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos 6–9 straipsniuose, veiksmingumą. Iš tiesų, jei šių straipsnių taikymo sąlygos būtų identiškos toms, kurios nurodytos šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalyje, šie straipsniai neturėtų jokios praktinės reikšmės, nors jie ir skirti vartotojams nuo dažniausiai pasitaikančių nesąžiningos komercinės veiklos atvejų apsaugoti (žr. šio sprendimo 40 punktą).
- 47 Tokį aiškinimą taip pat patvirtina Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva siekiamas tikslas užtikrinti, kaip nurodyta šios direktyvos 23 konstatuojamojoje dalyje, aukšto bendro lygio vartotojų apsaugą, visapusiškai derinant teisės aktus dėl nesąžiningos komercinės veiklos, įskaitant nesąžiningą įmonių reklamą vartotojų atžvilgiu (žr., be kita ko, minėto Sprendimo *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* 27 punktą), nes toks aiškinimas gali palengvinti veiksmingą šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalies taikymą, palankų vartotojų, kurie yra verslininko platinamuose reklaminiuose lankstinukuose pateiktos apgaulingos informacijos adresatai, interesams.
- 48 Atsižvelgiant į visus pirmiau išdėstytus argumentus, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva turi būti aiškinama taip, kad tuomet, kai komercinė veikla atitinka visus šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, kad būtų laikoma vartotojų klaidinančia veikla, nėra reikalo tikrinti, ar tokia veikla prieštarauja ir profesinio atidumo reikalavimams, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies a punktą, kad galėtų pagrįstai būti laikoma nesąžininga ir todėl draudžiama remiantis šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalimi.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 49 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų nacionalinio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“) turi būti aiškinama taip, kad tuomet, kai komercinė veikla atitinka visus šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, kad būtų laikoma vartotojų klaidinančia veikla, nėra reikalo tikrinti, ar tokia veikla prieštarauja ir profesinio atidumo reikalavimams, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies a punktą, kad galėtų pagrįstai būti laikoma nesąžininga ir todėl draudžiama remiantis šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalimi.

Parašai.